Bilten Kluba ljubiteljev psov jamarjev

MAREC 2011

Kinološki zanesenjaki, bodite strpnejši!

Na spletni strani Kluba ljubiteljev psov jamarjev imamo zapisano naslednjo izjavo znanega ameriškega fotografa, pisatelja in predvsem ljubitelja živali, posebno psov, Rogerja Carasa: »Psi nam ne pomenijo vsega, a nam izpolnjujejo življenje.« Prepričan sem, da to velja za večino lastnikov in ljubiteljev psov in da zato ti radi sodelujejo v različnih vlogah na področju kinološke dejavnosti. Zakaj sem uvodnik v naš vsakoletni bilten začel s to mislijo?

Ko sem razmišljal, kaj bi napisal, da se ne bi vsako leto ponavljal, sem po elektronski pošti prejel pismo, ki so ga poslali meni in verjetno še mnogim drugim z naslova Slovenska Kinologija. V njem po dolgem in počez udrihajo čez vodstvo Kinološke zveze Slovenije in posebej čez njenega predsednika mag. Blaža Kavčiča. Kar tako, brez argumentov, pa še politiko mešajo zraven. Bil sem žalosten in jezen in napisal sem odgovor, da se tako ne dela. Naslednji dan sem dobil še eno pismo z istega naslova, podpisano, z opravičilom in z navajanjem konkretnih dejstev, ki pa jih sam ne morem preveriti, poleg tega premalo poznam dogajanje v naši kinologiji, da bi sodil o upravičenosti kritike.

Podobno opisanemu se dogaja tudi pri delovanju našega kluba. V upravnem odboru kluba in njegovi strokovni komisiji dela peščica ljubiteljev jazbečarjev in terierjev, ki porabi del svojega prostega časa za organizacijo vzrejnih pregledov, šolanja psov, preizkušenj, razstav, predvsem sodniki v strokovni komisiji pa se udeležujejo strokovnih srečanj in skrbijo, da so člani kluba seznanjeni z novostmi v pravilnikih in s spremembami pasemskih standardov. Res delamo z dobro voljo in z dobrimi nameni. Gotovo se kdaj kaj zalomi, priznamo. Dojemljivi smo za upravičene kritike in naslednjič poskušamo narediti bolje. Saj razumem, da je vodnik psa na preizkušnji prizadet, če misli, da se mu je zgodila krivica. Ne morem pa se strinjati s tem, da se vodniki vedejo nekulturno, da ne rečem prostaško, da na forumu Lov beremo anonimne pisarije, kako nesposobni so sodniki, da je KLPJ skorumpiran in podobno. Končno obstajajo pravila, kako in kdaj se vodnik lahko pritoži, če misli, da je oškodovan. Res pogrešam malo strpnosti in kulturnega dialoga na vseh ravneh in v vseh dejavnostih kinološke organizacije.

Prepričan sem, da smo v minulem letu klub vodili uspešno in da smo v primerjavi s prejšnjim letom naredil kar velik korak naprej. Izpolnili smo ves program dela kluba, izpeljali več prikazov dela in vse napovedane vzrejne preglede in preizkušnje:

- Vzrejni pregled psov jamarjev (LD Velika Nedelja)
- Vzrejni pregled za terierje (LD Vrhnika)
- Vzrejni pregled za jazbečarje (LD Brezovica)
- CACT – vsestranska uporabnostna preizkušnja za nemške lovske terierje (LD Veliki Podlog)
- CACT – vsestranska uporabnostna preizkušnja za jazbečarje (LD Velika Nedelja).

Iz srca se zahvaljujem članom lovskih družin, kjer so potekali vzrejni pregledi in preizkušnje, posebna zahvala velja Petru Kovačecu in Zoranu Fajfarju, ki sta bila vodji prireditev za CACT. Kaj naj drugega rečem, hvala in se priporočamo. Obenem pa pozivam druge lovske družine, ki imajo primerne terene za delo jazbečarjev in terierjev, da nam v prihodnje priskočijo na pomoč pri izvedbi naših prireditev in vzrejnih pregledov.

Pohvaliti se moramo z zelo uspešno izpeljano specialno klubsko razstavo za jazbečarje in nemške lovske terierje v Pragerskem v okviru Euro Dog Show Celje 2010. V pripravo razstave so posamezni člani upravnega odbora kluba in njihovi sodelavci vložili veliko znanja, časa in energije, za to jim iskreno čestitam. Moram povedati, da smo dobili zahvale in čestitke za dobro organizirano razstavo od domačih in tujih razstavljavcev. Razstave se je udeležilo precej domačih razstavljavcev in so s svojimi psi dosegli lepe uspehe.

Menim, da je za nami uspešno leto, da naše dejavnosti tudi v tujini niso prezrli in so nam zato zaupali izvedbo letošnje mednarodne preizkušnje za nemške lovske terierje – CACIT delo po strelu. Prireditev bo potekala konec avgusta v Preddvoru. Pripravljalni odbor že intenzivno dela in prepričan sem, da bomo tudi to prireditev izpeljali podobno uspešno kot razstavo v Pragerskem.

Prof. dr. Peter Umek,
predsednik

Na Pragerskem je priznanja najlepšim psom podelil tudi predsednik kluba

Ob petinosemdeseti obletnici kluba

Prof. dr. Vjekoslav Simčič, dolgoletni predsednik kluba, je ob njegovi sedemdeseti obletnici zapisal: »Klub in njegov smoter sta se skozi zgodovino spreminjala hkrati s spreminjanjem kinologije in lovstva. Klub je v preteklosti večkrat spreminjal ne samo svoj naziv in organizacijsko shemo, ampak tudi pravila za ocenjevanje zunanjosti in dela psov jamarjev. Za oboje, za izboljševanje zunanjosti in ohranjanje uporabnostnih lovskih lastnosti z jamarjenjem vred, je poklican in zadolžen Klub ljubiteljev psov jamarjev. To je bilo in ostaja njegovo osnovno poslanstvo.«

Ljubitelji jazbečarjev in terierjev so 4. marca 1926 ustanovili svoj klub z imenom Klub ljubiteljev jamarjev. Prvotno se je klub ukvarjal samo z jazbečarji, kasneje pa so se pridružili še terierji. Med ustanovnimi člani so bila tudi nekatera znana imena: dr. Ivan Lovrenčič, Teodor Drenig, Bruno Hugo Stare, prof. inž. Premlč, Anton Schuster, dr. Stanko Arko, Ivan Caf, prof. Peter Žmitek in drugi. Prve tri kratkodlake jazbečarje je v Slovenijo pripeljal graščak Mihael Stare iz Mengša. Med prvimi, ki so v Slovenijo pripeljali lovskega terierja pa je bil Ivan Caf. Prva preizkušnja oziroma tekmovanje za pse jamarje je bila leta 1926 na Vrhniki.

Ker je bil kmalu zatem ustanovljen tudi klub raziskovalcev podzemnih jam z imenom Klub jamarjev, smo spremenili ime našega kluba v Klub ljubiteljev jazbečarjev in terierjev, ker pa je bil tedaj ta klub vodilna pasemska organizacija za pse jamarje v Jugoslaviji, se je nato preimenoval še v Jugoslovanski klub ljubiteljev jazbečarjev in terierjev, s sedežem v Ljubljani. Lov z jamarjenjem je ena najstarejših oblik lova s psi. Za preizkušnje psov jamarjev si je klub leta 1932 zgradil umetni rov na strelišču društva ostrostrelcev pod Rožnikom. Leta 1933 je bilo v rodovno knjigo vpisanih 33 kratkodlakih, pet dolgodlakih, štirje resasti normalne velikosti in en kunčji jazbečar. V vojnem času je seveda delovanje zamrlo, a so klub že leta 1945 kinološki zanesenjaki ponovno oživili. Izdali so tudi pravilnike o ocenjevanju ter natančno določili izključujoče hibe.

Leta 1968 se je klub preimenoval še enkrat, in sicer v Klub ljubiteljev psov jamarjev. Leta1978 je klub z reorganizacijo Kinološke zveze Slovenije prenehal delovati, naloge vzreje je prevzela Vzrejna komisija za jamarje pri Kinološki zvezi Slovenije. Leta 1992 pa je klub doživel ponovno oživitev in uspešno deluje še danes. Klub je od leta 2010 včlanjen v mednarodno unijo za jazbečarje (WUT – Welt union Teckel). Smo pa tudi ena redkih dežel, kjer so jazbečarji še vedno večinoma v lovskih rokah.

Ladislav Steinbacher

Najštevilčnejše so bile razstavljavke jazbečarjev iz Rusije

Sporočila naših članov po spletu

Zahvaljujem se vam za odgovor. Zadeva ni več aktualna. Iskreno priznam, da niti ne vem natančno, kaj sem želel izvedeti, saj sem pošto izbrisal, ker ni bilo odziva. Naj povem, da sem kupil resastega jazbečarja na Podolševi pri Vršniku. Je v 11. mesecu starosti. Seveda me zanima marsikaj v zvezi s to pasmo. Prej sem imel vestfalskega brak jazbečarja. Medtem sem tudi nabavil dve nemški knjigi, Dackel, Teckel ..., saj veste in poznate to. Sem član LD Komenda in bom kmalu dopolnil 70 let. Spomladi pripeljem psa na telesno oceno. Še enkrat hvala, ***Miro***.

Hvala za izčrpen odgovor. V času od naše zadnje e-pošte smo opravili vpis v slovensko rodovno knjigo. Sedaj čakamo na priložnost za telesno oceno in potem bomo, če bo ta zadovoljiva, nadaljevali po poti, ki jo predlagate. S pomočjo izjemno prijaznega lovca smo s psom preizkusili, kako reagira na lisičji rep, če zazna sled in pride do kosa sveže jelenove noge. Vse je za zdaj le igra in reakcije psa so v pričakovanih mejah. Samo v vednost, plačali smo članarino in zelo bomo srečni, če nam bo z vašimi navodili, informacijami in pomočjo uspelo. ***Tomaž***

Jaz imam nemško lovsko terierko, sicer za športno uporabo (agility, tekmovalna poslušnost, freesby) občasno pa tudi kaj lovskega povadiva, da ne pozabi, da je lovski pes. 14. maja bova najbrž prišli v Slovensko Bistrico, imava sicer tekmo, ampak samo pokalno. 21. v Grosuplje pa zagotovo ne, ker imava kvalifikacijsko tekmo. Bilten 2010 (marec) poznam, ampak najdem samo standard in pravilnik za ocenjevanje zunanjosti. Pravilnik za delo po strelu je objavljen v biltenu 2009. Predvidevam, da je delo po strelu sestavljeno iz več vaj kot preizkušnja prinašanja. Ali je to isto? Npr. prinašanje iz vode ali izvlačenje sodi k preizkušnji prinašanja? Krvna sled najbrž ne sodi v ta sklop? ***Tjaša***

Sem lastnik rjave lisaste kratkodlake jazbečarke in bi se rad včlanil v vaš klub. V priponki vam pošiljam pristopno izjavo. Prosim, da mi sporočite višino članarine, ki jo nameravam poravnati z nakazilom na vaš transakcijski račun. ***Jošt***

Vzrejna statistika

Glavno delo strokovne komisije je bilo usmerjeno v pripravo vzrejnih pregledov za terierje in jazbečarje ter vsestranskih uporabnostnih preizkušenj (VUP) za terierje in jazbečarje. Prvič pa smo v minulem letu organizirali tudi specialno razstavo s podelitvijo CAC za jamarje, in sicer samo za nemške lovske terierje in jazbečarje.

Lani pomladi smo organizirali skupni vzrejni pregled s preizkušnjo sledoglasnosti za jamarje na terenih LD Velika Nedelja in dva vzrejna pregleda s preizkušnjo sledoglasnosti v jesenskem času. Vzrejni pregled za terierje je potekal v LD Vrhnika, za jazbečarje pa v LD Brezovica. Lani je bilo tako skupno pregledanih 43 jamarjev, od tega 23 nemških lovskih terierjev, 10 resastih jazbečarjev, 5 kratkodlakih jazbečarjev, 1 dolgodlaki jazbečar, 3 pritlikavi dolgodlaki jazbečarji in 1 resasti foksterier. Vzrejne preizkušnje niso opravili 1 nemški lovski terier, 5 resastih jazbečarjev in 3 kratkodlaki jazbečarji. Analiza in število legel sta objavljena v biltenu KLPJ, v Lovcu in v Kinologu. Ker je bil pomladni vzrejni pregled dobro obiskan, bomo to prakso v prihodnosti nadaljevali.

VUP za terierje je potekal v soorganizaciji z LKD Posavje Krško, na terenih LD Veliki Podlog. Preizkušnja je potekala v prijetnem tekmovalnem vzdušju, od 7 prijavljenih psov so jo opravili 4 psi, in sicer dva s I. nagradnim razredom in dva s III. nagradnim razredom. Med prireditvijo delegat KZS od vodnikov ni dobil pripomb, pozneje pa so se na raznih forumih in na KZS pojavile obtožbe in se razvile žaljive razprave med »neznanimi« udeleženci v zvezi z ocenjevanjem sodnikov in s končno razvrstitvijo psov. Postopki za pritožbe na državnih preizkušnjah so predpisani s Pravilnikom o strokovnem delu KZS in ve se, kdo je pristojen za odločanje v takšnih zadevah, zato so vse poznejše pritožbe neutemeljene in kažejo na nekulturnost nekaterih, ki niso sposobni svojih dvomljivih pritožb predstaviti jasno in glasno, ob pravem času, z imenom in priimkom.

VUP za jazbečarje je tokrat že drugič potekal v soorganizaciji z LKD Ptuj Ormož na terenih LD Velika Nedelja. Prijavljenih je bilo 5 vodnikov, preizkušnje pa so se udeležili 4 vodniki. Vsi so bili uspešni, vsi psi so preizkušnjo opravili, in sicer 1 pes s I. nagradnim razredom, 1 pes z II. nagradnim razredom in 2 psa s III nagradnim razredom. Preizkušnja je potekala brez zapletov v sicer nekoliko slabšem vremenu, kar pa ni pokvarilo prijetnega vzdušja na prireditvi.

V sklopu Evropske razstave psov je bila na strelišču na Pragerskem organizirana specialna razstava lovskih psov v soorganizaciji treh klubov in ene državne vzrejne komisije. Razstava je po zaslugi ljudi, ki so sodelovali pri njeni organizaciji, zelo uspela. Menim pa, da je treba na specialne razstave, ki so namenjene predvsem lovskim psom, povabiti sodnike, ki imajo poleg izpita za telesno ocenjevanje psov te pasme izpit za ocenjevanje dela teh psov. S tem bi se po mojem mnenju izničila nerealna prednost »urejenih« nelovsko uporabnih psov pred lovsko »neurejenimi« uporabnimi psi.

KLPJ je lani skupaj z nekaterimi LKD-ji organiziral tudi tečaje za vodnike psov jamarjev, ti so potekali na Sorškem polju, v Grosupljem, Slovenski Bistrici in Veliki Nedelji. Poudarek teh srečanj je bil na seznanjanju manj izkušenih vodnikov jamarjev s pravilniki za delo jamarjev ter prikaz in razlaga posameznih disciplin. Osnovni namen tečajev je, da vodniki lahko s svojimi psi preizkusijo osnove dela v rovu in na krvni sledi ter prinašanje male divjadi iz vode in na polju. Tečaji, ki so v bistvu prijateljska druženja, so namenjeni tudi vodnikom jamarjev nelovcev in psom, ki niso lovsko preizkušeni. Tako imajo vodniki priložnost, da svoje pse preizkusijo pri lovskem delu tudi na njim neznanem področju. Pokazalo se je, da so tečaji dober temelj za nadaljnje šolanje psov in tudi za izmenjavo različnih izkušenj vodnikov jamarjev s šolanjem psov, zato bomo takšno druženje organizirali tudi v prihodnje.

Matjaž Roter,
predsednik strokovne komisije

STATISTIKA LEGEL V LETIH 2006 – 2010

ŠTEVILO LEGEL PO PASMAH		2006		2007		2008		2009		2010	
1	Nemški lovski terierji	33	61 %	31	56 %	23	66 %	19	46 %	20	53 %
2	Resasti jazbečarji	13	24 %	14	25 %	6	17 %	10	24 %	9	24 %
3	Kratkodlaki jazbečarji	4	7 %	8	15 %	4	11 %	6	15 %	5	13 %
4	Dolgodlaki jazbečarji	2	4 %	2	4 %	0	0 %	4	10 %	2	5 %
5	Resasti foks terierji	1	2 %	0	0 %	1	3 %	1	2 %	1	3 %
6	Jack Russell terierji	1	2 %	0	0 %	1	3 %	1	2 %	1	3 %
	SKUPAJ	54	100 %	55	100 %	35	100 %	41	100 %	38	100 %

ŠTEVILO LEGEL V LETIH 2006 – 2010

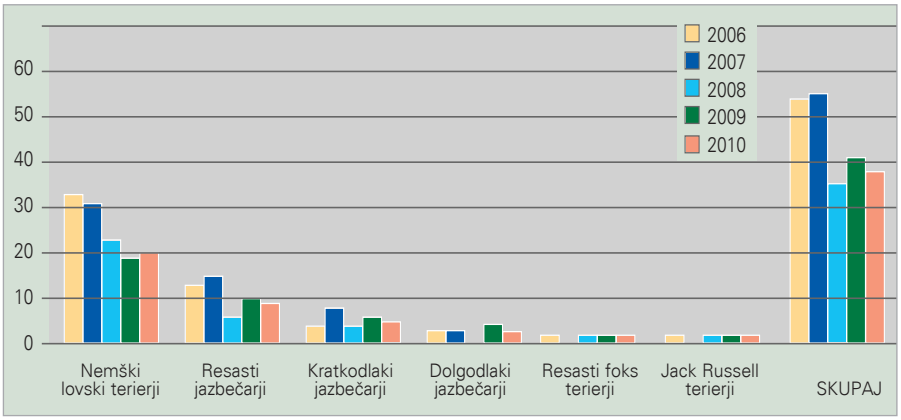

III. FCI skupina: udeleženci vzrejnega pregleda za terierje v letu 2010

Št.	Pasma	Poležen(a)	Število točk	Vzrejna vrednost	Vzrejno dovoljenje	Lastnik
	Nemški lovski terier - ženske					
1	NELI VETERNIŠKA	21-03-22	8016	I/I	1/10	Šošterič Peter, Veternik 24 a, 3260 Kozje
2	DEINA	11-02-03	73850	II/II	2/10	**
3	DINA	20-04-08	8069	II/I	3/10	Jurak Oskar, Na okopih 2c, 3000 Celje
4	ALKA	28-01-06	7770	II/I *	4/10	Gmajnič Drago, Gradišče 27 3257 Podsreda
5	ASTA	22-10-08	8128	I/II	5/10	Predikaka Damjan, Ptujska gora 67, Ptujska Gora
6	CARA	18-03-09	8160	I/II	6/10	Žižmond Ljubo, Vogarsko 153a, 5293 Voljčja Draga
7	DONNA	03-06-10	8197	III/I *	7/10	Garbič Alojz, Gornji Leskovec 17, 8283 Blanaca
8	ALMA	24-01-09	8152	I/I	7/10	Fišer Ivan, Slape 29a, 2323 Ptujska Gora
9	ASTA BORŠTNA	12-06-09	8207	III/I *	8/10	Horvat Anton, Sakušak 62, 2256 Juršinci
10	DANNA	03-06-09	8196	I/I	10/10	Slemenšek Mirko, Dolnje Brezovo 33, 8283 Blanaca
11	RINA	31-05-07	7969	II/II	11/10	Maršič Marjan, Golibova 9, 1000 Ljubljana
12	EBA TEMNARSKA	15-06-09	8216	I/I	12/10	Gutman Jože, Stara cesta 33, 9240 Ljutomer
13	GALA OD BORCA	06-08-09	8262	II/I	13/10	Pungeršič Darko, Vinji vrh 8b, 8220 Šmarješke Toplice
14	DARA	19-05-08	8087	II/II	14/10	Žvokelj Miloš, Dobravlje 87a, 5263 Dobravlje
15	ELA TEMNARSKA	15-06-09	8214	I/I	15/10	Lihtenvalner Stanko, Ilovci 15, 2275 Miklavž
	Nemški lovski terier - moški					
1	AS	22-10-08	7929	I/I	1/10	Serdinšek Peter, Apače 185b, Lovrenc na Dravskem polju
2	CAK	03-06-09	8188	II/I	2/10	Andrejašič Ivan, Podgorica 25/a, 2290 Sevnica
3	DON	03-06-10	8193	II/I	3/10	Drstvenšek Štefan, Stranje 26, 8282 Zabukovje
4	DIK	03-06-09	8194	I/I	4/10	Slemenšek Gorazd, Brezovo 33, 8283 Blanca
5	DIKI TEMNARSKI	08-09-08	8118	II/I	5/10	Bogataj Hari, Ul. Ivana Suliča 11, 5290 Šempeter
6	RIK	31-03-08	8061	I/I	6/10	**
7	NERO OD VLAŠIČA	28-05-02	8329	I/I	7/10	Tržan Karel, Zg. Bistrica 28, 2310 Slovenska Bistrica
	Resasti foxterier - ženske					
1	BEBA LIPOVŠKA	26-07-09	707	I/II	01-Oct	Andrej Puželj, Lipovšica 14, 1317 Sodražica

IV. FCI skupina: udeleženci vzrejnega pregleda za jazbečarje v letu 2010

Št.	Pasma	Poležen(a)	Število točk	Vzrejna vrednost	Vzrejno dovoljenje	Lastnik
	Dolgodlaki jazbečar - pritlikavi - ženske					
1	FANTHAGLIO ELIMAR DOUBRAVA	31-12-08	19	I/0	1/10	Peter Kovačec, Hudourniška 10, 2312 Orehova vas
	Dolgodlaki jazbečar - moški					
1	YAMBO VON EDLEM GEMUT	15-12-08	298	II/0	1/10	Žekš Janez, Mali Bakovci 9000 Murska Sobota
	Kratkodlaki jazbečar - moški					
1	AIK	28-01-08	1325	II/I	1/10	**
2	ALF	28-01-08	1321	II/I	2/10	Pšajt Alojz, Pernica 16, 2231 Pernica
	Resasti jazbečar - ženske					
1	NIVA RESNIŠKA	21-05-09	2169	I/I	1/10	Klavčnik Tomaž, Gotovlje 109, 3310 Žalec
2	BRITA OD WEBROVE EME ERNE	29-06-09	2180	II/I	2/10	Lebam Ivan, Volče 94, Voljče
3	CIBA NEGOJŠKA	01-07-09	2188	II/I	3/10	Markovič Gašper, Razdrto 49a, 6228 Hruševje
4	ARA	17-02-08	2126	III/I *	4/10	Bratina Robert, Dobravlje 90, 5263 Dobravlje
	Resasti jazbečar - moški					
1	HADSCH VOM LIDNERGRUND	15-09-08	2189	I/I	1/10	Gornik Cveto, Livold 51, 1330 Kočevje

* Pogojno vzrejno dovoljenje za 1 leglo

** Pogin

Predstavitev pasme jazbečar

FCI – standard štev.: 148/9. 5. 2001/D

Poreklo: Nemčija

Datum objave veljavnega standarda: 13. marec 2001

Uporaba: lovski pes za lov na planem in pod zemljo

Klasifikacija FCI: IV. skupina – jazbečarji z delovnim izpitom

Jazbečar je ena redkih pasem, ki si je vseskozi, od preteklosti do danes ,,privoščila,, svojo FCI skupino in en FCI standard za devet pasem. Le kdo ne pozna psička na kratkih nogah in podolgovatega trupa. V preteklosti je spadal v vsako družino, ki je le malo dišala po lovu pa čeprav ga lastnik lovec ni uporabljal za lov, se je spodobilo imeti jazbečarja. To majhno, pogumno, samozavestno in celo malce trmasto bitjece je obdržalo svoj sloves vse do danes.

Kratkodlaki jazbečar

ZGODOVINA

Prvi zanesljivi viri omenjajo jazbečarja v srednjem veku. Vzredili naj bi jih iz kratkonogih goničev. Strokovnjaki dopuščajo možnost, da izvirajo celo iz zgodnejših obdobij, saj je na različnih likovnih stvaritvah možno videti kratkonoge in v trupu dolge pse že v letu 2300 pred našim štetjem. Kipi iz Egipta prikazujejo faraone z majhnimi kratkonogimi psmi.

Prvi, ki se je vzreje jazbečarjev lotil zares je bil gozdar Wilhelm von Daacke. Vzrejal je kratkodlake rdeče jazbečarje in o tem celo leta 1883 izdal zapis. Bil je mnenja, da spada jazbečar izključno v lovske roke in naj bi ga kot takega tudi vzrejali. Zagovarjal je idejo, da jazbečarji ne bi smeli biti težji od osem kilogramov. To se še danes kaže kot najbolj idealna teža za lovsko uporabnega psa. Mladički iz njegove psarne so bili začetniki vzreje po mnogih državah sveta.

KRATKODLAKI, DOLGODLAKI, RESASTI

Iz kratkodlakega prednika so z načrtno vzrejo in dodajanjem različnih drugih pasem koncem 19. stoletja razvili še dolgodlakega in resastega jazbečarja. Dolgodlaki izhaja iz križanja s španjeli, setri in prepeličarji. Po kratkodlakem predniku je podedoval ostrost, po dolgodlakih pa zanimivo zunanjost, sledoglasnost… Ne glede na to, da so bili lovsko uporabni so si pridobili vedno več ljubiteljev v razstavljavcih, kot družinski psi ter spremljevalci. V letih po vojni so bili najbolj priljubljeni, a so jih s prvega mesta zrinili v 70 letih resasti jazbečarji. Le ti so nastali prav tako s križanjem drugih pasem, tokrat šnavcarjev in terierjev. Dodajanje Dandi – Dinmont terierjev ni prineslo želenih rezultatov. Še danes je namreč mogoče opaziti pse z predolgo oziroma premehko reso, ki je za lovskega psa neprimerna. Uspešni pa so bili pri dodajanju šnavcerske krvi, saj so s tem pridobili ostrost. Resasti jazbečar se je razvijal dolga leta, na koncu pa je le ustrezal prvotni želji razviti psa z jazbečarsko konstitucijo, prileţno trdo reso, močno podlanko, bradico ter močnimi izrazitimi obrvmi. Kmalu mu nista bila več ne kratkodlaki ne dolgodlaki konkurenta, postal je najbolj priljubljen od vseh treh, in tako je še danes.

Jazbečar je ena največkrat upodobljenih pasem (če ne vodilna) na raznih umetniških delih. Naj si bodo to kipci, slike, razglednice, nakit ali uporabni predmeti. Umetnikom namreč njegovo valjasto telo dopušča kreativno svobodo, resno ali nadvse smešno. Če si ogledamo stare fotografije imamo občutek, da je na nemško govorečen ozemlju vsak lovec posedoval jazbečarja.

Snovalci pasme so šli še korak dlje in izkoristili genetiko. Vzredili so še dve dodatni velikosti oziroma majhnosti. Tako imamo danes devet pasem jazbečarjev: normalna velikost (prsni obseg nad 35 cm in 9 kg), pritlikavi – zwerg (prsni obseg pri najmanj 15 mesecih od 30 do 35 cm) in kunčar – kaninchen (prsni obseg do 30 cm pri najmanj 15 mesecih). Mešanje velikosti med sabo ni zaželjeno.

Skozi vsa leta nastajanja in obstoja pasme so se vedno lomila kopja ob tem ali je jazbečar bolj družinski ali bolj lovski pes. O tem je bilo prelitega kar nekaj črnila. Kakorkoli že, lovci so vedno skušali skrbeti za to, da je jazbečar ohranil lastnosti vsestranskega lovskega pomočnika. Kot že ime pove so bili ti psi vzrejeni za pomoč lovcu pri lovu na divjad pod zemljo, se pravi v lisičinah in jazbinah. Zelo pa so se izkazali tudi na planem. Zato so se lotili preizkušanja jazbečarjev pod in nad zemljo. Jazbečar je imel relativno zahtevno nalogo. Na ogled je moral postaviti svoje sposobnosti in pogum pri delu v rovu z roparico, najt in izgnati divjad ter ji glasno slediti, pokazati svoj nos pri delu na krvni sledi, vodoljubnost in šarjenje. Tako je še danes, povsod po Evropi in Severni Ameriki potekajo preizkušnje za jazbečarje po zelo podobnih pravilnikih. S tem se ohranja jazbečarska prvotna naloga ohraniti ga kot lovskega psa.

Dolgodlaki jazbečar

ORGANIZACIJA

Nemški klub za jazbečarje (Deutsche Tecke klub DTK) je bil ustanovljen leta 1888. Danes šteje 25.000 članov, znotraj kluba pa deluje preko 300 sekcij. Že prej leta1879 je bil objavljen prvi standard, jazbečar pa prvič predstavljen na berlinski razstavi leta1883. Danes po številu članov in skotenih mladičkov vsekakor prednjači Rusija, saj se tam skoti okoli 10.000 jazbečarčkov letno.

LOVEC ALI NE?

Še vedno potekajo burne razprave o tem ali je jazbečar bolj primeren za razstavljenje in hišnega psa, ali bolj za lovskega. Resnica je nekje vmes. Tudi če lastnik z jazbečarjem lovi je še vedno lahko najbolj prisrčen hišni pes. Pasma se lahko pohvali tudi z odlično intelegenco, pravijo namreč da jazbečar vse dela z glavo. Najprej premisli, če se zadeva izplača ali ne, potem pa naredi, ali pa tudi ne. Vzgoja ni popolnoma preprosta, jazbečar zna biti zelo trmast in ni vedno poslušen tako kot bi si lastnik ali vodnik želel. Zelo rad se upre, zapomni si vsako še tako majhno napako vodnika in jo če ne takoj pa kasneje s pridom izkoristi. To lahko opazimo sploh takrat ko zavoha svežo sled, marsikateri si namreč privošči dolg izlet. Pravijo, da če se želiš naučiti preklinjati kupi jazbečarja. So zelo čuječi, odlični čuvaji, marsikdaj pa tudi preveč pogumni pri srečanju z drugimi večjimi psi. Resasti jazbečarji se dobro počutijo tudi če žive na prostem, dolgodlaki in kratkodlaki pa uživajo v hiši.

Resasti jazbečar

NOVOSTI

V zadnjem času se pojavlja vedno več tendenc in želja v zvezi z jazbečarji. Italijanski, Ruski in Skandinavski vzrediteli želijo oblikovati še tri nove jazbečarske pasme (WUT sestanek 11. 2. 2011). Šlo naj bi za tri nove pasme in ne za spremembo standarda. In sicer ,, velikega ,, jazbečarja. Ideja je vzklila iz problema, da se vedno pogosteje pojavljajo jazbečarji, ki imajo prsni obseg preko 45 cm in daleč preko 10 kilogramov. Dogaja se tudi da taki psi pobirajo različne naslove po razstavah, saj roko na srce velik pes pade v oči. Problem je rešljiv samo s tem, da se moramo držati standarda. Mnenja so najbrž tudi pri nas različna, ampak uporabnost takega psa ni primerljiva z okretnim osem kilogramskim jazbečarjem. Na koncu koncev je jazbečar vzrejen za delo v rovu, kamor veliki psi niso mogli. In prav to je mogoče odgovor na te želje in zahteve. Velike so tudi želje po novih barvah jazbečarjev, ki jih narekuje moda in ne standard.

V zvezi z jazbečarji pa vsekakor razveseljuje dejstvo, da so uspeli ti majhni psi ohraniti svojo skoraj prvotno anatomsko obliko in lovsko strast. Najbrž jim skozi stoletja brez svoje prisrčne trmoglavosti ne bi uspelo. So pravi mali bojevniki, ki srce lastnikov in seveda tudi drugih osvojijo s svojo samozavestjo in odločnostjo. Ko se odločijo so lahko najbolj prisrčni in najbolj zvesti pasji spremljevalci. Pridružujem se nemškim kolegom, ki pravijo: ,,Einmal Dackel, immer Dackel!,, Jazbečar ti res zleze pod kožo in pika!

Viri: FCI standard številka 148, Bilten Kluba ljubiteljev psov jamarjev leta 2007, spletno mesto WUT, spletno mesto DTK, spletno mesto Vitoraz, Amici Bassotto Club Almanah 2011, Der Dachshund.

Damjana Žnidaršič Švegelj

Obisk na Kinološki zvezi Slovenije

Člani upravnega odbora in strokovne komisije Kluba ljubiteljev psov jamarjev Slovenije so se decembra lani sestali s predsednikom Kinološke zveze Slovenije mag. Blažem Kavčičem ter se pogovarjali o delu v klubu in aktualni problematiki v slovenski kinologiji.
Predsednik mag. Blaž Kavčič je pohvalil naše prizadevanje, saj ve, da večino dela člani opravijo v svojem prostem času in brezplačno. Priznanje je izrekel tudi za uspešno organizacijo kinološke razstave lovskih psov na Pragerskem. Povedal je, da Kinološka zveza Slovenije združuje vse segmente kinologije – od lovske, športne, reševalne do ljubiteljske – ter da so pasemski klubi in društva za svoja področja avtonomni. Predstavil je tudi prizadevanja za boljše sodelovanje z Lovsko zvezo Slovenije, saj ugotavlja, da upada zanimanje za nakup in šolanje lovskih psov. V nadaljevanju sestanka je z zanimanjem prisluhnil predstavitvi programa za mednarodno preizkušnjo nemških lovskih terierjev, ki jo bomo organizirali avgusta letos na Gorenjskem.

Na fotografiji so z leve Breda Kompoš Ota, tajnica kluba, Damjana Žnidaršič Švegelj, odgovorna za sekcijo nemških lovskih terierjev, mag. Blaž Kavčič, predsednik Kinološke zveze Slovenije, Marjan Gselman, predsednik komisije za lovsko kinologijo pri Lovski zvezi Slovenije, in Matjaž Roter, predsednik strokovne komisije pri Klubu ljubiteljev psov jamarjev Slovenije.

MEDNARODNA PRAVILA ZA PREIZKUŠNJO:

DELO PO STRELU ZA NEMŠKE LOVSKE TERIERJE

Namen preizkušnje

Vodenje dobro treniranih in preizkušenih lovsko uporabnih psov je prvi pogoj za uspešen lov. Namen pravil za preizkušnjo je preveritev uporabnosti za lov potrebnih sposobnosti nemških lovskih terierjev (NLT) držav članic FCI.

Udeležba na preizkušnji

Na preizkušnji lahko sodelujejo NLT z veljavnim rodovnikom FCI, stari najmanj 15 mesecev.

Objava

Organizator mora o prireditvi obvestiti vse članice FCI vsaj tri mesece pred datumom preizkušnje. Objava mora vsebovati: kraj in datum preizkušnje, datum zaključka prireditve, dostop, nagrado za vsakega udeleženca, navodila države za vnos in uporabo orožja, zagotovilo o tem, da je zagotovljena divjad za preizkušnjo, obvestilo o tem, kako bodo pripravljene krvne sledi (s kapanjem ali piklanjem), obvestilo o terenu, na katerem bodo potekale vlečke kunca (zajca).

Naloge vodje prireditve

Vodjo prireditve mora zagotoviti organizator (klub). Vodja prireditve mora biti kinološki sodnik. Na preizkušnji ne sme soditi ali voditi psa. Vodja prireditve je odgovoren za pripravo, potek in uspešen zaključek preizkušnje ter tudi za razporeditev sodnikov in vodnikov psov v skupine. Preveriti mora orožne liste in lovske izkaznice, posebno pozoren mora biti na to, kdo lahko uporablja orožje (strelja).

Razporeditev sodnikov

Na sojenje so razporejeni po trije kinološki sodniki za NLT, ki morajo biti iz dežel članic internacionalne zveze za nemške lovske terierje. V vsaki skupini lahko sodeluje tudi po en sodnik gost iz druge pasemske organizacije lovskih psov. Sodnik gost ne sme biti vodja skupine. Sodnik ne sme soditi svojemu psu, psu ki ga je šolal ali ki ga je vzredil. To velja tudi za prvo generacijo potomcev psov, ki jih je vzredil. Prav tako ne sme biti sodnik za pse, ki jih vodijo njegovi bližnji sorodniki.

Sodniški pripravniki

Sodelovanje sodniških pripravnikov na preizkušnji je zaželeno. Vsak pripravnik mora najpozneje v štirih tednih napisati poročilo o poteku prireditve in opažanje, kar zadeva delo psov. Poročilo mora poslati vodji sodniškega zbora, ta pa ga skupaj z mnenjem pošlje vodji strokovnega sveta zadevne članice.

Pritožbe

Pritožijo se lahko samo sodelujoči vodniki psov na preizkušnji. Pritožba se lahko nanaša samo na napake organizatorja, vodjo sodniškega zbora, sodnike in pomočnike ter na pripravo in izvedbo preizkušnje. Pritožba na sodniško oceno ni mogoča, razen kadar gre za žalitev. Zadnji rok za pritožbo je 30 minut po podelitvi nagrad. Vloga pritožbe mora vsebovati kavcijo, ki se ob zavrnitve pritožbe ne vrne. Pritožbo obravnava komisija za pritožbe, ki jo sestavi vodja prireditve. Komisija izbere iz svoje sredine vodjo, sprejme pritožbo in jo obravnava. Komisija napiše poročilo o odločitvi in o tem obvesti vodjo prireditve. Odločitev komisije je dokončna.

Vrstni red

Vrstni red na krvni sledi na preizkušnji se določi z žrebom. Za vrstni red pri drugih predmetih na preizkušnji sodniki lahko določijo vrstni red glede na trenutno situacijo na terenu in načela poštenosti ter primernosti. Tisti, ki ne pristopi k preizkušnji, ko je poklican, izgubi pravico do nadaljevanja preizkušnje.

Predmeti

Vodljivost na povodcu – zalaz (lov) – odložitev s strelomirnostjo.

Preizkušen je vsak pes posebej, in sicer zaporedoma eden za drugim.

Vodljivost na povodcu (količnik 2)

Preizkušamo na območju gostega, razvejenega gozda. Pes na povodcu pri tem ne sme nikakor vodnika ovirati in se mora gibati skladno z vodnikom na isti strani dreves (ovir). Roka vodnika ne sme biti na povodcu. Glasna povelja in intenziven vodnikov vpliv na psa znižujejo oceno.

Zalaz (lov)

a) na povodcu (količnik 1)

b) prosto (količnik 2)

Preizkušamo na redko poraslem preglednem delu terena, poseki ali na poti v bližini gošče. Vodnik mora pred preizkusom pojasniti, ali bosta s psom opravljala preizkus na povodcu ali prosto. Vodnik mora s psom preiskati okoli 100 metrov terena. Medtem se mora vsaj trikrat ustaviti, ob tem mora pes sesti ali leči, pri tem mora upoštevati vodnikova tiha ali opazna povelja. V nadaljevanju mora pes slediti vodniku prosto ali na ohlapnem povodcu. Glasna povelja in intenziven vodnikov vpliv na psa znižuje oceno.

Odložitev s strelomirnostjo

a) prosto ali prosto s predmetom (količnik 4)

b) na povodcu (količnik 1)

Vodnik odloži psa s tihim ali opaznim poveljem, se oddalji od njega in se pridruži sodniku, in sicer zunaj vidnega polja psa. Po dveh minutah ustreli prvič, po nadaljnjih dveh minutah drugič. Vodnik mora potem počakati še dve minuti, preden se vrne po psa. Pes mora medtem ostati na prostoru in biti tiho.

Pred prvim strelom lahko vodnik enkrat popravi psa, kar ne znižuje ocene. Glasna povelja znižujejo oceno. Če pes zapusti mesto pred strelom, tega predmeta ni opravil (ocena 0), preizkušnjo pa lahko opravi le s 3. nagradnim razredom. Kljub temu mora biti pri predmetu »izvlačenje lisice iz rova« prosto ocenjen vsaj z 2 ali na povodcu vsaj s 3.

Kriteriji ocenjevanja:

Odložitev s strelomirnostjo prosto

- *Ocena 4* Pes mora sedeti ali ležati mirno in tiho do konca na svojem prostoru.
- *Ocena 3* Pes vstane, a ostane mirno in tiho do konca na svojem prostoru.
- *Ocena 2* Pes vstane in se premakne s svojega prostora do največ 10 metrov, a počaka mirno in tiho vodnika, da se vrne ponj.
- *Ocena 1* Pes vstane, počasi sledi vodniku in sede ali leže, takoj ko ga zagleda; ves čas pa je miren in tiho.
- *Ocena 0* Pes se premakne pred prvim strelom in se nepretrgoma oglaša ali postane neobvladljiv oziroma ga ni mogoče nadzirati.

Odložitev s strelomirnostjo na povodcu

Pes mora biti privezan k drevesu (predmetu) z daljšim povodcem

- *Ocena 4* Pes mora sedeti ali ležati mirno in tiho do konca na svojem prostoru.
- *Ocena 3* Pes vstane, a ostane mirno in tiho do konca na svojem prostoru.
- *Ocena 2* Pes vstane in se premakne, a ko ugotovi, da ne more stran, počaka mirno in tiho vodnika, da se vrne ponj.
- *Ocena 1* Pes sunkovito potegne (»cukne«) povodec, a ko ugotovi, da je privezan, se vrne na prostor ter počaka mirno in tiho vodnika, da se vrne ponj.
- *Ocena 0* Pes vleče povodec in se nepretrgoma oglaša.

Krvna sled na jermenu po sledi, položeni čez noč (količnik 6)

Krvna sled mora bili položena čez noč v gozdu, dolga mora biti vsaj 600 metrov. Če je teren težaven, je lahko do največ 100 metrov položena tudi zunaj gozda. Položena mora biti od vsaj 12 do 18 ur pred preizkušnjo. Nastrel mora biti označen s krvjo in odlomljeno vejico. Na koncu sledi mora biti položena parkljasta divjad. V izrednih primerih je lahko na koncu tudi koža parkljaste divjadi, s pripadajočo glavo in nogami. Koža mora pripadati isti vrsti parkljaste divjadi kot položena kri.

Vse sledi morajo biti položene s slednimi čevlji ali s polagalno palico, pri čemer se lahko porabi ¼ litra krvi parkljaste divjadi s piklanjem ali kapljanjem. Za vse sledi na preizkušnji je treba uporabiti kri iste divjadi. Krvno sled mora polagati sodnik. Na krvni sledi, ki mora na začetku potekati 50 metrov naravnost, morata biti dve ležišči, kjer je divjad počivala, in dve odprti (topi) kljuki (sprememba smeri), pri čemer je treba paziti, da kljuka ni na ležišču. Razdalja med dvema sosednjima sledema mora biti vsaj 150 metrov. Pes mora krvni sledi slediti na slednem jermenu. Na sledi lahko vodnik, če opazi napako, psa sam popravi z odpoklicem ali prenosom in ga ponovno postavi na sled. Sodnik lahko popravi vodnika, če je zašel s sledi. Sodnik mora po pozivu vodnika temu pokazati zadnjo najdeno sled, da lahko pes nadaljuje sledenje. Sodnik lahko vodnika na sledi popravi največ dvakrat. Vsak sodnikov popravek vodnika znižuje oceno. Posledica tretjega popravka je prekinitev dela. Pri ocenjevanju je pomembno upoštevati intenzivnost (koncentracijo) iskanja, voljo do dela in zanesljivost na sledi ter sodelovanje med vodnikom in psom. Pes, ki je našel divjad, si prisluži vsaj oceno 1. Delo na krvni sledi lahko traja največ eno uro. Pri pomanjkljivem delu lahko sodnik predčasno konča preskus.

Vedenje ob divjadi

Po uspešnem iskanju na krvni sledi mora vodnik psa odložiti pri divjadi. Vodnik in sodnik se oddaljita od divjadi in opazujeta vedenje psa. To se ne ocenjuje, namen je le preveriti, ali pes trga divjad. Če pes trga divjad, je diskvalificiran.

Prinašanje kunca (zajca) (količnik 4)

Preizkus iz predmeta se opravlja na odprtem terenu.

Preizkuša se prinašanje kunca na 200 metrov dolgi vlečki z dvema topima kljukama. Vodnik se lahko odloči, ali bo delal z enim ali dvema kosoma divjadi in tudi to, s katerim od obeh kosov (če se odloči za dva) bo narejena vlečka in kateri bo samo položen. Vlečko mora napraviti sodnik. Na koncu sledi, ki mora biti na preglednem (odprtem) terenu, položi kunca (odvezan z vrvice) in se umakne v kritje v smeri vlečke, tako da ga pes ne more videti in se motiti pri prinašanju. Pri dveh kosih divjadi odloži še drugi kos (odvezan z vrvice). Polagalec psu ne sme preprečiti, da bi prinesel katerikoli kos divjadi. Polagalec vlečke se lahko vrne, šele ko ga odpokliče sodnik. Razdalja med dvema sosednjima vlečkama mora biti vsaj 150 metrov. Vodnik lahko s povodcem vodi psa po vlečki največ 20 metrov. Vodnik s psom lahko največ trikrat poskusi izdelati vlečko. Ponavljanje znižuje oceno. Pes, ki najde divjad in je v prvem poskusu ne prinese, ne opravi preizkušnje. Pes, ki trga ali zagrebe mrtvo divjad, ne opravi preizkušnje.

Kriteriji ocenjevanja so:

volja do dela, prijem divjadi, prinašanje in oddajanje divjadi.

Prinašanje pernate divjadi (količnik 4)

Preizkus iz predmeta se opravlja na odprtem terenu.

Preizkuša se prinašanje pernate divjadi (jerebica, fazan, golob, raca ali liska) na 150 metrov dolgi vlečki z dvema topima kljukama. Vodnik se lahko odloči, ali bo delal z enim ali dvema kosoma divjadi in tudi, s katerim od obeh kosov (če se odloči za dva) bo narejena vlečka in kateri bo samo položen. Vlečko mora napraviti sodnik. Na koncu sledi, ki mora biti na preglednem (odprtem) terenu, položi pernato divjad (odvezano z vrvice) in se umakne v kritje v smeri vlečke, tako da ga pes ne more videti in se motiti pri prinašanju. Pri dveh kosih divjadi polagalec odloži še drugi kos (odvezan z vrvice). Polagalec psu ne sme preprečiti, da bi prinesel katerikoli kos divjadi. Polagalec vlečke se lahko vrne, šele ko ga odpokliče sodnik. Razdalja med dvema sosednjima vlečkama mora biti vsaj 150 metrov. Vodnik lahko s povodcem vodi psa po vlečki največ 20 metrov. Vodnik s psom lahko največ trikrat poskusi izdelati vlečko. Ponavljanje znižuje oceno. Pes, ki najde pernato divjad in je v prvem poskusu ne prinese, ne opravi preizkušnje. Pes, ki trga ali zagrebe mrtvo divjad, ne opravi preizkušnje.

Kriteriji ocenjevanja:

volja do dela, prijem divjadi, prinašanje in oddajanje divjadi.

Prosto iskanje pernate divjadi (količnik 4)

Pernato divjad (jerebica, fazan, golob, raca, liska) odvržemo približno 30 m daleč v kritje (repišče, krompirišče, višjo travo ali podobno zaraščeno območje). Pes ne sme videti, kam je bila divjad vržena. Vodnik mora psa – po možnosti v smeri vetra – odvezati in ga pozvati k iskanju. Psa lahko usmerja s stojišča. Večkratni ali zelo glasni pozivi oz. ukazi znižujejo oceno. Pes mora najdeno divjad prinesti vodniku in jo korektno oddati. Pes, ki divjad najde, a je ne prinese, ne opravi preizkušnje. Vsakemu psu je treba omogočite delo v nepreiskanem območju. Pes, ki trga ali zagrebe mrtvo divjad, ne opravi preizkušnje.

Kriteriji ocenjevanja:

volja do dela, prijem divjadi, prinašanje in oddajanje divjadi.

Prosto iskanje v globoki vodi z ločjem (količnik 4)

Raco odvržemo kar se da daleč v globoko vodo. Pri tem oddamo strel v zrak (nikakor pa ne na vodo). Pes mora na povelje v vodo, nato ustrelimo s puško. Pes lahko opazuje, kako odvržemo raco, a je na vodi ne sme videti. Na enkratno povelje mora pes zaplavati, poiskati raco in jo prinesti naravnost k vodniku, sesti in jo oddati. Preprijemanje race ali otresanje psa (ne da bi raco odložil na tla) ne znižuje ocene. Pes, ki najde raco in je v prvem poskusu ne prinese vodniku, ne opravi preizkušnje.

Kriteriji ocenjevanja:

- *Ocena 4* Pes poišče raco, jo prinese naravnost vodniku, sede in pravilno odda.
- *Ocena 3* Pes odloži raco na kopno, se otrese ali ne prinese race korektno.
- *Ocena 2* Pes začne iskati po večkratnem spodbujanju. Raco večkrat odloži ali jo prinese šele na ostro povelje. Mečka raco.
- *Ocena 1* Pes težko najde raco ali jo težko prinese iz vode.
- *Ocena 0* Pes ne prinese race naravnost k vodniku ali je ne najde.

Pes, ki trga ali zagrebe mrtvo divjad, ne opravi preizkušnje.

Izvlačenje lisice iz rova

a) prosto (količnik 4)

b) na povodcu (količnik 1)

Preizkus opravljamo v rovu, ki je dolg vsaj 6 metrov in širok 18 x 20 centimetrov. Odraslo lisico potegnemo skozi rov in jo na koncu pustimo ležati z glavo proti smeri, v kateri bo iskal pes. Vrv, s katero bi si lahko pes pomagal ali bi mu bila v napoto pri izvlačenju, mora biti odstranjena pred delom. Morebitno uporabo povodca mora vodnik napovedati pred začetkom dela. Preizkus ne sme trajati več kot 10 minut. Vodnik ne sme psu dajati povelj, dokler ne pride do lisice.

Pes, ki ne izvleče lisice, lahko na preizkušnji doseže le 3. nagradni razred: mora pa opraviti preizkus »odložljivost s strelomirnostjo« (prosto z oceno vsaj 2 ali na povodcu z oceno 3).

Kriteriji ocenjevanja:

- *Ocena 4* Pes izvleče lisico iz rova v predpisanem času vsaj tako daleč, da je vidna njena glava. Če enkrat pride iz rova, se ocena ne zniža.
- *Ocena 3* Enako kot pri oceni 4, a ko pes drugič ali tretjič zapusti rov, mora vodnik seči v rov do ramena, da potegne lisico na prosto.
- *Ocena 2* Pes izvleče lisico le od 4 do 5 metrov in so potrebni pripomočki, da lisico izvlečemo, ali pa pes zapusti rov več kot trikrat.
- *Ocena 1* Pes ne izvleče lisice in moramo odpreti rov, da pridemo do nje. Potem psa še enkrat pošljemo v rov in opravi preizkus s kriteriji za oceno 2.

Pravila je izdelala mednarodna zveza za nemške lovske terierje (IV-DJT) - delo po strelu za dodelitev naslova CACIT in veljajo od 5. aprila 2003, s popravki od 20. avgusta 2009.

V Sloveniji pravila veljajo od leta 2009 s spremembami od 2010.

Pravila prevedla kinološka sodnika
Matjaž Roter in
Damjana Žnidaršič Švegelj

TABELA PREIZKUSOV IN OCENE ZA PREIZKUŠNJO ZA DELO PO STRELU ZA NEMŠKE LOVSKE TERIERJE

Št.	Predmet	Količnik	Točke	1. n. r.	2. n. r.	3. n. r.
1	Vodljivost na povodcu	2	8	6	4	2
2	Zalaz (lov) a) na povodcu b) prosto	 1 2	 4 8	 4 6	 3 4	 2 2
3	Odložitev s strelomirnostjo a) prosto ali prosto s predmetom b) na povodcu	 4 1	 16 4	 12 4	 8 3	 ● ●
4	Krvna sled	6	24	18	12	6
5	Prinašanje kunca (zajca)	4	16	12	8	4
6	Prinašanje pernate divjadi	4	16	12	8	4
7	Prosto iskanje pernate divjadi	4	16	12	8	4
8	Prosto iskanje v ločju v globoki vodi	4	16	12	8	4
9	Izvlačenje lisice iz rova a) prosto b) na povodcu	 4 1	 16 4	 12 4	 8 3	 ●● ●●
	Maksimalno število točk		**136**			
	Potrebno število točk			**110**	**75**	**50**

- Pes, ki ni opravil preizkušnje, lahko kljub temu doseže 3. nagradni razred, če je pri preizkusu »izvlačenje lisice iz rova« prosto ocenjen vsaj z 2 ali na povodcu s 3.

●● Pes, ki ni opravil preizkušnje, lahko kljub temu doseže 3. nagradni razred, če je pri preizkusu »odložitev s strelomirnostjo« prosto ocenjen vsaj z 2 ali na povodcu s 3.

Državni preizkušnji za nemške lovske terierje in jazbečarje

V okviru programa dela 2010 je Klub ljubiteljev psov jamarjev v sodelovanju z Lovskokinološkim društvom Posavje-Krško izpeljal vsestransko uporabnostno preizkušnjo za nemške lovske terierje. Prireditev je bila 12. septembra v lovišču Lovske družine Veliki Podlog v Globelem. Na prireditev se je prijavilo sedem vodnikov nemških lovskih terierjev. Na preizkušnji so sodniki med ocenjevanjem zabeležili en odstop in izrekli dve diskvalifikaciji. Vsestransko uporabnostno preizkušnjo za terierje so uspešno opravile tri psice in en pes.

Vodja prireditve je bil Zoran Fajfar, delegat Kinološke zveze Slovenije pa Franc Dečman. Delo lovskih psov so ocenjevali sodnica Damjana Žnidaršič Švegelj ter sodniki Matjaž Roter, Stanko Lihtenvalner in Franc Svetec.

Rezultati:

Na prvo mesto se je z 271 točkami uvrstila nemška lovska terierka Ch. Besi Ribniška. Osvojila je I. nagradni razred in naziv CACT SLO, vodnik Dušan Štucin iz Ajdovščine.

Drugo mesto je pripadlo nemški lovski terierki Gejši. Osvojila je 266 točk in I. nagradni razred ter naziv R. CACT SLO, vodnik Dejan Poljanšek iz Loga. Vodnik si je prislužil tudi srebrni znak Kluba ljubiteljev psov jamarjev – vodnik terierja.

Tretje mesto si je prislužila nemška lovska terierka Astra. Osvojila je 237 točk in III. nagradni razred. Vodil jo je Janez Srbčič iz Cerkelj ob Krki.

Vodnika Viktor Čeč iz Velikih Lašč in Tomaž Pavčnik iz Hrastnika

Četrti je bil nemški lovski terier Hektor von Kleinen Fluss. Njegovo delo je bilo ocenjeno z 220 točkami, kar je zadostovalo za III. nagradni razred. Vodnik je bil Jože Batič iz Ajdovščine.

Vsestranska uporabnostna preizkušnja za jazbečarje pa je bila 26. septembra v lovišču Lovske družine Velika Nedelja. Vodniki so prijavili štiri resaste jazbečarje, en vodnik pa kratkodlakega jazbečarja, ki pa zaradi bolezni ni nastopil. Naj zapišemo, da je bila preizkušnja za jazbečarje dobro organizirana, a ker je potekala v nižinskem lovišču in le nekaj dni po močnem deževju, je bilo težje izslediti zadostno število zajcev. Vodja prireditve je bil Peter Kovačec, delegat Kinološke zveze Slovenije pa Franc Dečman. Nastope psov so ocenjevali Stanko Lihtenvalner, Alojz Mlakar in kinološki pripravnik Matej Lah.

Obe državni preizkušnji sta imeli nekaj skupnih značilnosti: pri delu po krvni sledi so psi pokazali dovolj motivacije, vendar nekaterim vodnikom manjka izkušenj in zaupanja v sposobnosti njihovega psa. Psi so se srečevali tudi s svežimi sledmi srnjadi, zato je bilo nekaj popravkov, in ti so vplivali na končno oceno. Zagotovo bi kakšen dodaten trening koristil tako vodniku kot psu, saj bi dal psu večjo zanesljivost na krvni sledi. Zanimivo je bilo tudi delo jamarjev v rovu, kjer psi pokažejo ostrost do roparice.

Rezultati:

Prvo mesto in prvi nagradni razred (390 točk) ter naslov CACT SLO si je prislužila resasta jazbečarka Cena vodnika Matjaža Roterja iz Pesnice. Vodnik si bo pripel tudi srebrni znak Kluba ljubiteljev psov jamarjev – vodnik jazbečarja.

Na drugo mesto se je uvrstil resasti jazbečar Bobi Negojniški vodnika Viktorja Čeča iz Velikih Lašč. Osvojila sta 375 točk in tretji nagradni razred.

Tretje mesto sta osvojila resasti jazbečar Calpus Didgeredu in vodnik Tomaž Pavčnik iz Hrastnika. Osvojila sta 344 točk in tretji nagradni razred. Na vsestranski uporabnostni preizkušnji za jazbečarje sta se predstavila že lani.

Četrto mesto je pripadlo resastemu jazbečarju Bariju Negojniškemu in mlademu vodniku Boštjanu Češarku iz Ribnice. Osvojila sta 266 točk in tretji nagradni razred.

Ladislav Steinbacher

Odkrili so vzrok »bolezni steklenih kosti« pri jazbečarjih

Mednarodnemu raziskovalnemu timu (prof. dr. Cord Drogenmueller in prof. dr. Tosso Leeb) z inštituta za genetiko v Bernu je uspelo odkriti mutiran gen, ki pri jazbečarjih povzroča »bolezen steklenih kosti« (nemško Glasknochenkrankheit, latinsko Osteogenesis inperfecta, skrajšano OI). To bolezen lahko na kratko opišemo kot nagnjenost k lomljenju kosti. Bolezen se lahko razvije tudi pri drugih vrstah živali in tudi pri ljudeh, kaže pa se z zelo podobnimi kliničnimi simptomi. Najočitnejši znak bolezni so ekstremno lomljive kosti pri novorojencih in pozneje zob. Pri psih moramo žal uporabiti evtanazijo, sicer pa poginejo sami kmalu po skotitvi oziroma se skotijo mrtvi. Napačno so bili oboleli mladiči označeni z izrazom »plavajoči mladički« (nemško Schwimerwelpen), ker se težje, nekoordinirano gibljejo. Značilna je tudi neobičajna oblika lobanje, pogosti pogini v leglu ali pogosti mrtvoskoteni mladiči. Bolezen se v Severni Ameriki pojavlja od sredine osemdesetih let, z uvozom evropskih jazbečarjev. Torej je bolezen v Evropi poznana že dalj časa. Mladički so hudo travmatizirani zaradi bolečin ob številnih zlomih.

Gre za moteno nastajanje kolagena v organizmu, vzrok tega je podedovan mutiran gen. Kolagen je namreč v človeškem in živalskem telesu pomemben protein, ki zagotavlja kostem prožnost. Pri več obolelih jazbečarjih s hudimi kliničnimi znaki se je pokazalo, da je pri vseh okvarjen isti gen, ki je ključen za nastajanje kolagena. Dedovanje je avtonomno recesivno, kar pomeni, da mora biti mutirani gen zajet v obeh starševskih kopijah. Zato je dobro vzrejne živali preverjati, ali so prenašalci bolezni.

Obolevnost ni odvisna od spola, zbolijo lahko živali ženskega in moškega spola.

Vse dokler ni bil na voljo genski test, je bilo mogoče odkriti prenašalce samo na podlagi obolelih potomcev. Novi test pa omogoča razkritje mutiranega gena. Tako je mogoče ugotoviti, ali je navidezno zdrav mladiček prenašalec bolezn ali ne. Test je mogoče opraviti pri katerikoli starosti živali, na podlagi odvzetega vzorca krvi ali dlake. S testiranjem se omejuje širjenje recesivne različice gena v populaciji, prenašalci so namreč »rezervoar« mutiranega gena in če jih odstranimo, zmanjšamo nevarnost, da se bo bolezen širila.

Za zdaj še ne vedo, kako je bolezen razširjena oziroma kako je prizadeta aktualna vzrejna populacija jazbečarjev.

Test je mogoče opraviti na Veterinarskem inštitutu v Göttingenu.

www.tiraerztliches-institut.uni-de/moldiag.html

Če bo mogoče jazbečarje testirati v Sloveniji (po dogovoru s prof. dr. Gregorjem Majdičem z Veterinarske fakultete v Ljubljani) bo obvestilo dostopno na spletnem mestu kluba www.klpj.si

Povzeto po informaciji
WUT (Welt Union Teckel)
11. 2. 2011

Pripravila
Mojca Ota, univ. dipl. biologinja

Tabela kaže, kako se mutacija pri jazbečarjih prenaša oziroma deduje

SAMEC		SAMICA		MLADIČI
1. gensko zdrav OIF	X	gensko zdrava OIF	=	mladiči z zdravimi kostmi, vsi gensko zdravi OIF
2. gensko zdrav OIF	X	prenašalka OIC	=	50 % gensko zdravih OIF 50 % prenašalcev OIC
3. prenašalec OIC	X	gensko zdrava OIF	=	50 % gensko zdravih OIF 50 % prenašalcev OIC
4. prenašalec OIC	X	prenašalka OIC	=	25 % obolelih za OI 75 % na videz zdravih (od tega 25 % zdravih in 50 % prenašalcev)

OIF gensko zdrave živali (potrjeno z genskim testom)
OIC prenašalci (potrjeno z genskim testom)
OI bolne živali

Program prireditev Kluba psov jamarjev za leto 2011

**** 10. 4. ob 8. uri:** vzrejni pregled psov jamarjev. Zbor pred lovskim domom v LD Ljutomer. Strokovni vodja **Matjaž Roter**, telefon 031 831 738

Naslov: Matjaž Roter, Gradiška 2a, 2211 Pesnica

27. 8. delo po strelu za nemške lovske terierje – CACIT v sodelovanju z IV-DJT. Kraj prireditve Preddvor, lovišče LD Storžič. Strokovni vodja prireditve **Damjana Žnidaršič Švegelj**, telefon 040 396 041

28. 8. specialna CAC razstava v sklopu mednarodnega vzrejnega pregleda za nemške lovske terierje in IV-DJT. Strokovni vodja **Damjana Žnidaršič Švegelj**, telefon 040 396 041

14. 5. ob 8. uri: preizkušnja v prinašanju za jamarje in tečaj za vodnike psov jamarjev. Zbor pri lovskem domu LD Slovenska Bistrica. Strokovni vodja prireditve **Ladislav Steinbacher**, telefon 041 969 510

21. 5. ob 8. uri: preizkušnja v prinašanju za jamarje in tečaj za vodnike psov jamarjev. Zbor pri lovskem domu LD Grosuplje. Strokovni vodja prireditve **Damjana Žnidaršič Švegelj**, telefon 040 396 041

Naslov: Damjana Žnidaršič Švegelj, Valjavčeva 19, 4000 Kranj

*** 25. 9. ob 8. uri:** VUP za jazbečarje. Zbor pred lovskim domom LD Velika Nedelja. Strokovni vodja **Stanko Lihtenvalner**, telefon 031 674 629

Naslov: Stanko Lihtenvalner, Ilovci 15, 2275 Miklavž pri Ormožu

**** 15. 10. ob 8. uri:** vzrejni pregled za terierje. Zbor pred lovskim domom LD Vrhnika. Strokovni vodja **Damjana Žnidaršič Švegelj**, telefon 040 396 041

Naslov: Damjana Žnidaršič Švegelj, Valjavčeva 19, 4000 Kranj

**** 25. 10. ob 8. uri:** vzrejni pregled za jazbečarje. Zbor pred lovskim domom LD Brezovica v Vokah. Strokovni vodja **Stanko Lihtenvalner**, telefon 031 674 629

Naslov: Stanko Lihtenvalner, Ilovci 15, 2275 Miklavž pri Ormožu

12. 11. ob 8. uri: preizkušnja v prinašanju za jamarje in tečaj za vodnike psov jamarjev. Zbor pred lovskim domom LD Velika Nedelja. Strokovni vodja prireditve **Peter Kovačec**, telefon 040 779 929

Na preizkušnjo v prinašanju morajo vodniki prinesti s seboj pernato in dlakasto divjad za prinašanje.

Na tečaja se lahko prijavijo vsi vodniki psov ne glede na starost in opravljene preizkušnje. Za udeležbo na tečaj je potrebno poklicati strokovnega vodjo prireditve vsaj 7 dni pred tečajem.

* **Prijavnico s prilogami za posamezno prireditev je treba poslati vsaj 14 dni pred prireditvijo na naslov vodje prireditve**. K prijavnici za prireditev pod **c** je treba priložiti obojestransko fotokopijo rodovnika in potrdilo o plačanem prispevku 40 evrov.

** Vodniki, ki nameravajo svojega psa ali psico pripeljati na spomladanski ali jesenski vzrejni pregled, morajo priložiti obojestransko fotokopijo rodovnika ter ocenjevalni list o telesni oceni in ocenjevalni list o preizkušnji naravnih zasnov psa ali psice na naslov strokovnega vodje.

Na vzrejni pregled lahko vodniki prijavijo le pse in psice, ki so dopolnili starost 15 mesecev in so ocenjeni z odlično, prav dobro ali dobro telesno oceno ter so na preizkušnji naravnih zasnov osvojili prvi ali drugi nagradni razred. V sklopu vzrejnega pregleda se opravlja tudi vzrejna preizkušnja za delo na planem.

Za prireditve pod **a**, **č** in **d** se stroški strokovnega dela in vzrejnega dovoljenja plačajo na sami prireditvi po ceniku Kinološke zveze Slovenije.

POMEMBEN SKLEP DELNEGA ZBORA SODNIKOV KLPJ S 1. MARCA 2011

Na preizkušnjah naravnih zasnov (PNZ) je dovoljeno vodnikom psov jamarjev opravljati PNZ v celoti ali samo delne preizkuse, ki se vpišejo v rodovnik. Za delne preizkuse se uporabi žig PNZ, kjer se vpiše ocena discipline, ki je bila preizkušena, za ostale discipline pa se vpiše ocena nič (0). Ob žigu se napiše delni preizkus iz uspešno opravljene discipline. Takšni preizkusi so lahko, delo v rovu, delo na planem, delo v vodi, prinašanje divjadi na polju, prinašanje divjadi iz vode, preizkus na divjega prašiča. S takim preizkusom si vodnik pridobi pravico izvajanja lova in sicer samo za način lova, ki ga je s svojim psom opravil. Omenjeni preizkusi ne veljajo za vrejo psov. Za vzrejo jamarjev velja veljavni vzrejni pravilnik, kjer je navedeno, da je potrebno za nemške lovske terierje in resaste ter kratkodlake jazbečarje standardne velikosti opraviti celotni PNZ, vzrejni pregled in preizkušnjo iz sledoglasnosti na zajca ter za terierje preizkus iz vodoljubnosti.

Matjaž Roter,
predsednik strokovne komisije

PRIJAVNICA ZA PRIREDITVE KLPJ V LETU 2011

a.) 10. 4. 2011 vzrejni pregled psov jamarjev. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom v LD Ljutomer. Strokovni vodja Matjaž Roter, telefon 031 831 738

b.) 27. 8. 2011 delo po strelu za nemške lovske terierje – CACIT v sodelovanju z IV-DJT. Kraj prireditve Preddvor, lovišče LD Storžič. Strokovni vodja prireditve Damjana Žnidaršič Švegelj, telefon 040 396 041 (posebna prijavnica)

- 28. 8. 2011 specialna CAC razstava v sklopu mednarodnega vzrejnega pregleda za nemške lovske terierje in IV-DJT. Strokovni vodja Damjana Žnidaršič Švegelj, telefon 040 396 041 (posebna prijavnica)

c.) 25. 9. 2011 VUP za jazbečarje. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Velika Nedelja. Strokovni vodja Stanko Lihtenvalner, telefon 031 674 629

č.) 15. 10. 2011 vzrejni pregled za terierje. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Vrhnika. Strokovni vodja Damjana Žnidaršič Švegelj, telefon 040 396 041

d.) 25. 10. 2011 vzrejni pregled za jazbečarje. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Brezovica (v Vokah Notranje Gorice). Strokovni vodja Stanko Lihtenvalner, telefon 031 674 629

(obkrožite črko pred prireditvijo za katero se prijavljate)

Podatki o vodniku:

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Telefon: ..... Gsm: .....

Elektronski naslov, če ga imate: .....

Podatki o psu oziroma psici:

Pasma: .....

Ime psa/psice: .....

Poležen/na: .....

Mati: .....

Oče: .....

Vzreditelj: .....

Psarna: .....

Kraj in datum: ..... Podpis: .....

VABILO

na **17. Mednarodno preizkušnjo**
Delo po strelu za nemške lovske terierje
s podelitvijo naziva CACIT FCI, 27. avgusta 2011
v Preddvoru, LD Storžič

in

na **2. Državno razstavo za nemške lovske terierje**
s podelitvijo naziva CAC SLO, 28. avgusta 2011
v hotelskem kompleksu Hotela Bor v Preddvoru

Vodja prireditve:
Damjana Žnidaršič Švegelj, Valjavčeva 19, 4000 Kranj.
Gsm 040 396 041 ali telefon 04 236 96 41,
e-pošta m.svegelj@siol.net

Prijavnina:
za preizkušnjo 80 evrov za psa,
za razstavo 20 evrov
Plačilo nakažite na:
Klub ljubiteljev psov jamarjev, Župančičeva 9/II,
1000 Ljubljana
TRR: 02010 – 0011664410 NLB;
Namen: Prijavnina (ime in priimek); Sklic 00
IBAN: SI 56 0201 0001 1664 410
SWIFT/BIC: LJBASI2X

Sodniki/preizkušnja:
iz držav članic IV DJT

Sodnika/razstava:
Karl Maurer, A in Heinz Schober, D
(Pridržujemo si pravico do zamenjave sodnikov)

ZADNJI ROK PRIJAVE JE 1. AVGUST 2011!

Otvoritev, razstava, zaključek:
Hotel Bor, Hrib 4a, 4205 Preddvor, (www.hotelbor.si)
Rezervacije za hotelske storitve: telefon 04 255 92 00, Gsm: 040 572 223, telefaks 04 255 92 20, e-pošta info@hotelbor.si

PROGRAM:

Petek, 26. avgust 2011

Ob 14. uri	sestanek sodnikov in polaganje krvnih sledi
18:00–20:00	sestanek organizacijsko-tehnične komisije

Sobota, 27. avgust 2011

6:30–7:30	pregled prijav
8:00	otvoritev prireditve
8:30	odhod v lovišče
20:00	slavnostna podelitev nagrad v hotelu Bor

Nedelja, 28. avgust 2011

8:00	sestanek sodnikov
9:00	otvoritev razstave
9:15	pregled prijav
10:00	začetek ocenjevanja
14:00	BIS

Prijavnico pošljite vodji prireditve na zgoraj navedeni naslov.
Prijavnice so dosegljive tudi na spletu www.klpj.si

PRIJAVNICA za 17. Mednarodno preizkušnjo Delo po strelu za nemške lovske terierje s podelitvijo naziva CACIT FCI

27. avgusta 2011 v Preddvoru/Lovska družina Storžič

Ime psa: .....

Pes: ..... Psica: .....

Številka rodovnika:: .....

Poležen/na: .....

Oče: .....

Mati: .....

Vzreditelj: .....

Lastnik: .....

Naslov: .....

.....

Telefon oziroma gsm ..... e-pošta: .....

Vodnik: .....

Kraj in datum: ..... Podpis: .....

Pravila: Sodelujejo lahko nemški lovski terierji z rodovnikom FCI, stari najmanj 15 mesecev. Lastnik oziroma vodnik mora prihajati iz države članice IV-DJT. Preizkušnja bo potekala po veljavnem pravilniku Delo po strelu IV-DJT (www.iv-djt.com). Krvna sled bo položena s krvjo srnjadi, s kosom srnjadi na koncu. Za nujne strele bo poskrbljeno s strani spremljevalnih oseb. Roparico (lisica) za disciplino izvlačenje iz rova bo priskrbel organizator. Divjad za prinašanje morajo vodniki prinesti s seboj. Vlečke divjadi bodo potegnjene po preglednem, odprtem terenu. Vodniki morajo imeti s sabo veljavni potni list za psa (cepljenje proti steklini).

Obvestilo: Klub ljubiteljev psov jamarjev omogoča zainteresiranim vodnikom s širše Primorske regije skupne treninge. Pomoč bo nudil Ivo Leban iz Tolmina, gsm 041 695 660, iz drugih regij pa Stanko Lihtenvalner iz Ljutomera, gsm 031674 629.

PRIJAVNICA za 2. Državno razstavo za nemške lovske terierje s podelitvijo naziva CAC SLO

28. avgusta 2011 v Preddvoru, Hotel Bor

Podeljeni bodo naslednji nazivi:

CAC SLO Kandidat za slovenskega prvaka v lepoti
PRM Prvak razreda mladih
(kandidat za slovenskega prvaka mladih)

NAJLEPŠI VETERAN Prvak razreda veteranov
BOB/BIS Prvak pasme

Prijavljam v razred:

- ◯ Razred najmlajših 6-9 mesecev
- ◯ Razred mladih 9-18 mesecev
- ◯ Razred vmesnih 15-24 mesecev
- ◯ Razred odprtih nad 15 mesecev
- ◯ Razred delovnih nad 15 mesecev (samo z delovnim potrdilom)
- ◯ Razred prvakov nad 15 mesecev (samo s potrdilom o prvaštvu)
- ◯ Razred veteranov nad dopolnjenih 8 let

Ime psa: .....

Pes: ..... Psica: .....

Številka rodovnika:: .....

Poležen/na: .....

Oče: .....

Mati: .....

Vzreditelj: .....

Lastnik: .....

Naslov: .....

Telefon oziroma gsm ..... e-pošta: .....

Vodnik: .....

Kraj in datum: ..... Podpis: .....

S podpisom razstavljavec zagotavlja, da bo spoštoval veljavne razstavne predpise.

Prijavnice, ki niso v celoti izpolnjene (manjka katero od potrdil – delovno potrdilo, potrdilo o prvaštvu) ali jim ni priložena kopija rodovnika, ne bodo sprejete. Lastniki oziroma vodniki morajo imeti s seboj veljavni potni list za psa (cepljenje proti steklini).

Že štiri desetletja je zaljubljen v jazbečarje in terierje

Andrej Zemlič z nemškim lovskim terierjem Dikom Podpečniškim na vsestranski uporabnostni preizkušnji v LD Tomišelj, septembra 2000

Med dolgoletne vodnike psov jamarjev se uvršča tudi član kluba Andrej Zemlič, starosta naše kinologije. Doma je v Ajdovščini in je član Lovske družine Hubelj.

Pred dobrimi desetimi leti sta z nemškim lovskim terierjem Dikom Podpečniškim na vsestranski uporabnostni preizkušnji v lovski družini Tomišelj osvojila prvo mesto in naslov CACT SLO, Klub ljubiteljev psov jamarjev pa mu je podelil prvi srebrni znak »vodnik terierja«.

»Kot mlad lovec sem med lovom občudoval solovca, ki je imel kratkodlakega jazbečarja. Name je naredil močan vtis. Še danes radi rečemo, da je jazbečar majhen lovec z velikim srcem, zato sem se leta 1973 odločil za nakup prav takega lovskega psa. Želja se mi je izpolnila, ko sem izvedel za leglo kratkodlakih jazbečarjev v Stopercah pri Rogatcu. Bor, kot se je imenoval moj prvi psiček, je postal moj nepogrešljivi spremljevalec. Ne samo na lovu, ampak tudi drugače je bil član naše družine in nas je spremljal povsod.

Po opravljeni preizkušnji naravni zasnov me je kinološki sodnik Vinko Foršček nagovoril, da sva se prijavila na prvo mednarodno preizkušnjo psov jamarjev v delu pod zemljo z izvlačenjem roparice. Spomnim se, da je bila preizkušnja 26. junija 1976 v Stožicah pri Ljubljani. Ubogal sem ga in z Borom sva, čeprav začetnika, na koncu preizkušnje dosegla tretje-E mesto.

Na preizkušnji v Stožicah me je s prikazanim delom navdušil tudi nemški lovski terier. S svojo sposobnostjo za delo ni prav nič zaostajal za jazbečarjem. Zato sem si kmalu za tem kupil nemško lovsko terierko Bebo. Na preizkušnji v Stožicah sem »prebil led« za nadaljnje udeležbe na kinoloških prireditvah kluba. Tako sem se pozneje udeleževal ocenjevanj lovskih psov tako z jazbečarjem kot z nemškim lovskim terierjem.

V vseh minulih letih sem imel nekaj psov jazbečarjev in nemških lovskih terierjev, vsi so bili dobri, nekateri celo odlični. Ves svoj prosti čas sem namenjal njihovemu učenju in vzgoji. Z mano so bili vedno tudi na lovu. Če psu kažeš ljubezen, da čuti, kaj ti pomeni, če ravnaš iz njim kot s prijateljem, ti bo vse povrnil in pokazal svojo zvestobo. Redko te bo razočaral, pa še to nehote, nenamerno. Pes je kot človek, ni vsak dan enako razpoložen in napako, ki jo naredi, mu je treba oprostiti. Vsakega svojega psa sem poznal v dno duše in sem vedel, kako ravnati z njim.

Moj trud ni bil zaman, danes imam v moji lovski sobi številna priznanja z različnih lokalnih in državnih kinoloških prireditev, ki sem se jih udeležil z jazbečarjem ali terierjem. Ob pogledu na ta priznanja se mi obudijo številni lepi spomini.

Ne morem našteti vseh lepih in veselih trenutkov, ki sem jih bil deležen v družbi svojih štirinožnih prijateljev. Tudi žalostnih zgodb je nekaj in niso pozabljene. Najhuje te prizadene nepričakovana smrt zvestega lovskega pomočnika, če ga izgubiš na lovu. Še hujši je prezgodnji pogin psa zaradi pokvarjene človeške duše, ko ti nekdo psa zastrupi ali celo ustreli. Vse to sem že doživel. Spomini so ostali, ostali so tudi pokali in priznanja. Vsak ima svojo zgodbo,« je pripovedoval naš sogovornik in nadaljeval.

»Zdaj imam samo kratkodlakega jazbečarja Arija. Star je že osem let, vendar še vedno poln elana. Nemškega lovskega terierja Dika sem izgubil pred dvema letoma na lovu. Še danes ga ne morem preboleti, zato odlašam z nakupom mladega terierja. Kupil pa ga bom, saj pogrešam nemškega lovskega terierja.

Še vedno se rad udeležujem raznih klubskih kinoloških prireditev, če ne kot vodnik, pa kot gledalec. Vse prireditve mi ostanejo v lepem spominu. Posebno sem navdušen nad uspešnostjo jazbečarjev in terierjev iz slovenske vzreje, za katere skrbimo v klubu,« je svoje pripovedovanje sklenil naš sogovornik.

Za dolgoletno prizadevno delo na področju kinologije s psi jamarji je strokovna komisija kluba predlagala, da se plaketa kluba za leto 2010 podeli Andreju Zemliču, ki je marca letos dopolnil 72 let starosti.

Ladislav Steinbacher

Plaketa kluba tudi Lovski družini Velika Nedelja

Razgibana in geografsko pestra lega občine Ormož ponuja hvaležno okolje za življenje ljudi, kulturno krajino pa uspešno ohranjajo s premišljenim izvajanjem pomembnih infrastrukturnih naložb. Lovišče lovcev v Veliki Nedelji je zelo razgibano in primerno za bivanje vseh vrst divjadi. Obsega polja in tudi pobočja hribov, kjer so nasadi vinske trte, ki daje zelo kakovostno vino. Lovsko družina Velika Nedelja združuje nad štirideset članov, v svojih vrstah imajo tudi lovko. Podobno kot v mnogih lovskih družinah po Sloveniji tudi oni namenjajo na tisoče ur prostovoljnega dela za naravovarstvene naloge in ohranjanje divjadi. Ker gre za nižinsko lovišče, gospodarijo pretežno z malo divjadjo in srnjadjo, čeprav so v svojem lovišču že uplenili tudi kakšnega divjega prašiča in jelena.

Lovsko družino Velika Nedelja vodi starešina Anton Kace. Leta 2006 se je zelo potrudil in ob 60-letnici lovske družine so izdali Zbornik, v njem so zbrani številni dokumenti iz zgodovine delovanja lovske družine. Zgodovina pa bo tudi zapisala, da so v minulih dveh letih prijazno sprejeli v goste člane Kluba ljubiteljev psov jamarjev in pomagali izpeljati državni preizkušnji za jazbečarje in nemške lovske terierje ter vzrejni pregled. Sreča je, da je v njihovih vrstah tudi Peter Kovačec, ki prizadevno opravlja naloge kinološkega referenta, in prav njemu se moramo zahvaliti za uspešno izvedbo naših prireditev. Za vzorno sodelovanje se je upravni odbor Kluba ljubiteljev psov jamarjev odločil podeliti plaketo kluba za leto 2010 Lovski družini Velika Nedelja.

Ladislav Steinbacher

Častni člani kluba

Vinko Forščak, kinološki sodnik, častni član od 22. junija 2002

Prof. dr. Vjekoslav Simčič, predsednik kluba, častni član od 8. aprila 2010

Prof. dr. Andrej Bidovec, predsednik kluba, častni član od 8. aprila 2010

Če bi bil štirideset let mlajši ...

Franc Lesjak z ženo Tatjano ter njuno veselje, resasta jazbečarka Hajdi, ki jo kličejo Miša, in Gero.

Tokrat smo se zapeljali v Kostrivnico pri Rogaški Slatini, saj se preredko ustavimo pri kakšnem lovskem tovarišu in se pogovarjamo. Obiskali smo člana lovske družine Boč in znanega vodnika lovskih psov Franca Lesjaka. In ko smo začeli pogovor o psih jamarjih, so stekle besede. Francu ne manjka izkušenj, lovec in vodnik lovskih psov je že štirideset let. Ob hiši ima zgrajen lep velik pesjak, v katerem so domovali mnogi njegovi lovski psi, ki so uporabni za naša lovišča. Povedal nam je, da sta pred mnogimi leti s pokojnim Slavkom Kovačem registrirala psarno Dreveniška, ki je bila sprva last lovske družine. Najprej, še kot začetnik, si je kupil nemškega lovskega terierja, pozneje je imel tudi po tri pse, od nemškega prepeličarja, brak jazbečarja, posavskega in istrskega goniča do vestfalca. Zdaj so mu v veselje par resastih jazbečark, Hajdi iz Zagorskih Bregov, ki je na preizkušnji naravnih zasnov pokazala tudi voljo do dela v vodi in jo aprila čaka vzrejna preizkušnja, ter osem mesecev stara Geja in Gero iz Krapinskih Toplic. Prav o resastih jazbečarjih ima Franc povedati največ. Oči so mu zažarele, ko je začel pripovedovati o resastem jazbečarju Bobiju, s katerim sta vrsto let uspešno iskala zastreljeno srnjad in divje prašiče v številnih okoliških lovskih družinah. Tega psa mu je poklonil Janez Haložan s Kozjega. Franc Lesjak je že dobri dve desetletji tudi član Kluba ljubiteljev psov jamarjev. Koliko mu pomeni vzreja in šolanje lovskih psov, nam je povedal z besedami: »Če bi bil štirideset let mlajši, bi šel delati izpit za kinološkega sodnika.« Petinsedemdesetletni Franc Lesjak je tudi znani muzikant. Še vedno ima svoj ansambel. Tudi ob našem obisku je z veseljem poprijel za harmoniko in nam zaigral poskočno polko. Ponosno je povedal, da je ustanovitelj ansambla Štajerskih 7. Ko nam je pokazal svojo lovsko sobo, smo opazili, da stene krasijo številna priznanja in lovska ter kinološka odlikovanja.

Ladislav Steinbacher

Strokovna komisija Kluba ljubiteljev psov jamarjev

Predsednik strokovne komisije: **Matjaž Roter**, Gradiška 2 a, 2211 Pesnica, e-pošta: matjaž.roter@zzv-mb.si gsm: 031 831 738

Podpredsednica strokovne komisije in članica strokovne komisije odgovorna za terierje: **Damjana Žnidaršič Švegelj**, Valjavčeva 19, 4000 Kranj, e-pošta: m.svegelj@soil.net gsm: 040 396 041

Član strokovne komisije odgovoren za jazbečarje: **Stanko Lihtenvalner**, Ilovci 15, 2275 Miklavž pri Ormožu, e-pošta: slihten@gmail.com gsm: 031 674 629

Člani strokovni komisije so še **Franc Dečman, Jelka Simčič, Darko Pungeršič in Jan Kozler**.

Dosedanjega člana strokovne komisije Andreja Pužlja je zamenjala Jelka Simčič.

Na fotografiji so z leve Stanko Lihtenvalner, Franc Dečman, Matjaž Roter in Damjana Žnidaršič Švegelj.

CAC razstava na Pragerskem

Evropska razstava psov, ki je potekala v Celju od 30. septembra do 3. oktobra 2010, je bila izziv tudi za ljubitelje psov, ki z omenjeno prireditvijo neposredno niso imeli opraviti. V okviru svetovnih in evropskih razstav so namreč vedno organizirane specialke oziroma klubske razstave. Klub ljubiteljev psov jamarjev jo je organiziral v sodelovanju s slovenskim klubom za retriverje in vodne pse, klubom ljubiteljev ptičarjev in državno vzrejno komisijo za šarivce, in sicer 2. oktobra v športnem centru Gaj pri Pragerskem. Odločitvi o izbiri lokacije razstave je botrovalo to, da so v športnem centru velike travnate površine in da kraj ni predaleč od takratnega osrednjega dogajanja v Celju.

Ko smo se v klubu odločili, da organiziramo razstavo, še nismo vedeli, v kakšno kislo jabolko smo ugriznili. V pripravah na razstavo je bilo prebitih veliko ur za računalnikom in opravljenih mnogo telefonskih pogovorov ter vrsta sestankov, a vse to je prineslo nadvse dobre rezultate. Razstava je bila v vseh pogledih uspešna. Še vreme nam je bilo naklonjeno, tako da je bilo na koncu jabolko sladko, in to zelo. Ploha pohval, predvsem iz tujine, nam je tiho prepričanje, da smo bili uspešni, potrdila. Razstavljavci, sodniki in gledalci so bili zelo zadovoljni in še zdaj, skoraj pol leta pozneje, nas sprašujejo, kdaj se lahko ponovno nadejajo podobne prireditve. Pokazalo se je, da je bil naš začetni strah, da ne bo dovolj prijavljenih, odveč, saj je bilo na koncu prijavljenih 189 psov iz domala vse Evrope. Lastniki so jih pripeljali iz Nemčije, Avstrije, Belgije, Španije, Litve, Latvije, Bosne in Hercegovine, Finske, Madžarske, Italije, Rusije, Češke, Belorusije, Ukrajine, Grčije, Francije, Norveške, Estonije in Poljske. Najštevilnejši so bili Italijani in Rusi, razstavljen je bil celo jazbečar z avstralskim rodovnikom. Navzoči so bili dobesedno vsi največji vzreditelji in konkurenca je bila pri jazbečarjih zelo ostra. Nemški lovski terierji pa so bili številčno sicer v manjšini, a pričakovanje ni bilo nič manjše.

Resaste jazbečarje je ocenjeval Štefan Štefik iz Slovaške, sicer predsednik Kinološke zveze Slovaške in predsednik slovaškega jazbečarskega kluba. Za ocenjevanje kratkodlakih jazbečarjev smo pritegnili Erwina Deutscherja, za dolgodlake pa Hansa Lorenz Kruga. Nemške lovske terierje je ocenjeval Josef Maurer, vsi trije sodniki so bili iz Avstrije. Delegat Kinološke zveze Slovenije je bil Matjaž Roter.

Posebno zanimivo je bilo videti jazbečarje neobičajnih barv. Te trenutno narekuje moda, predvsem na ruskem govornem območju, kjer se letno skoti okoli 10.000 jazbečarjev. Zelo neobičajni so modro-črni tigrasti kratkodlaki in dolgodlaki jazbečarji, resasti pa rdeči do bledo rumeni. Moda in želje kupcev pa žal vedno ne ustrezajo standardom.

Brez truda nekaterih članov kluba, ki so priskočili na pomoč, razstava ne bi bila tako uspešna, kakor je bila. Predvsem gre zahvala kinološki sodnici Jelki Simčič, ki je prevzela koordinacijo med vsemi organizatorji. Hvala vodjem krogov in zapisovalcem Katarini, Maji, Darinki, Maši, Dejanu in Ladislavu. Finance je vestno vodil Dušan, tehnično izvedbo je prevzel Edo, pisarno Katka, fotografiranje pa Erik – hvala vsem.

Pokali za najboljše so bili tokrat malce drugačni, izdelali so nam jih v steklarni Hrastnik, pokal za super BIS pa v podjetju Gravi Art Tanje Valenčak iz Kozjega.

Kaj napisati za konec? Ko so se zaključile dejavnosti po posameznih klubih, je bilo na vrsti še izbiranje super BIS. Med štirimi najlepšimi predstavniki, ki so dobili naslov BIS v svojem klubu, je izbiral najlepšega psa razstave Štefan Štefik. Povedal je, da ni mogel iz svoje kože in je za najlepšega psa razstave izbral dolgodlakega pritlikavega jazbečarja Dandieja od Cerne Sabinky iz Rusije.

Rezultati so prinesli obilo veselja in solz sreče, predvsem zmagovalki super bisa, a razšli smo se sicer utrujeni, vendar nadvse zadovoljni.
Na svidenje na specialni razstavi za nemške lovski terierje 28. avgusta v Preddvoru!
Vsi rezultati s fotografijami so dosegljivi na spletnem mestu www.klpj.si

Naslov prvak pasme BOB so prejeli:

- **jazbečar resasti / kunčji** KRISTILEND NARCISO, lastnik Speranza Michele, Italija;
- **jazbečar resasti / pritlikavi:** MAGIK RAIBOW BRABUS, lastnik Grishina F. D., Rusija;
- **jazbečar resasti / standard:** ZABAIONE DELLA VAL VEZZENO, lastnik Marko Candian, Italija;
- **nemški lovski terier:** ASTA, lastnik Damjan Predikaka Slovenija + R. BIS;
- **jazbečar dolgodlaki / kunčji:** DANDIE OD CERNE SABINKY, lastnik N. Andropova, Rusija + BIS + SUPER BIS;
- **jazbečar dolgodlaki / pritlikavi:** ICh DAN KLAMAP DEBRA, lastnik Pytlounova + Ružičkova, CZ;
- **jazbečar dolgodlaki / standard:** DONNE DE RHUM DU REVE SIX COEURS, lastnik Florence Hahn, Francija;
- **jazbečar kratkodlaki / kunčji:** MAKOVAYA REVOLUTSYA IZ OMSKOI KREPOSTI, lastnik N. Khomenko, Rusija;

- jazbečar kratkodlaki / pritlikavi: FORMULA USPEHA WHIRPOOL, lastnik I. Hapaeva in A. Nikitin, Rusija;
- kratkodlaki jazbečar / standard: PONGO DIVA NOIRE, lastnik Natalya Navratkina, Rusija;

Tudi slovenski lastniki so se uvrstili dobro:

NEMŠKI LOVSKI TERIER:
ASTA (SLR Lt 008128) **Damjan Predikaka**
ODLIČNO, CAC, KP, BOB, R.BIS

AS (SLR Lt 008131) **Peter Serdinšek**
ODLIČNO, CAC, KP, BOS
DIANA (SLR Lt 008086) **Mitja Smolič**
ODLIČNO, R.CAC
BEBA (SLR Lt 008093) **Jože Zupan**
ODLIČNO

RESASTI PRITLIKAVI JAZBEČAR:
AJATARRA THOR VITORAZ (SLR J rp 12) **Maša Švegelj**
ODLIČNO

JAZBEČAR KUNČJI DOLGODLAKI:
COPELIA COPPGILOVAM (SLRJ pd 13) **Carine Starsky**
ODLIČNO, CAC, KP, BOS

JAZBEČAR PRITLIKAVI DOLGODLAKI:
CICO LITLI MAESTOSO (HR 1007 pjdd) **Carine Starsky**
ODLIČNO, R.CAC
FANTHAGIRO ELIMAR DOUBRAVA (SLR J dp 19) **Peter Kovačec**
ODLIČNO, CAC

JAZBEČAR STANDARD KRATKODLAKI:
ALI (SLR Jk 001381) **Horvat Peter**
ZELO PERSPEKTIVEN

ČESTITAMO!

Damjana Žnidaršič Švegelj

Sodnik Erwin Deutscher med ocenjevanjem pritlikavega kratkodlakega jazbečarja

Damjan Predikaka (prvi z leve) in sodnik Josef Maurer. Nemška lovska terierka Asta je osvojila nazive ODLIČNO, CAC, KP, BOB in R.BIS

Končni izbor pri kunčjih resastih jazbečarjih s sodnikom Štefanom Štefikom

Dolgodlaki jazbečarji BOB, BOS in J BOB s sodnikom Hansom Lorenz Krugom

Klub ljubiteljev psov jamarjev Slovenija
Zupančičeva 9/II, SI-1000 Ljubljana

VABILO

na zbor članov Kluba ljubiteljev psov jamarjev Slovenija,
ki bo v četrtek, 24. marca 2011, ob 17. uri
v lovskem domu LD Medvode,
Škofjeloška ulica 6, v Medvodah.

Predlagani dnevni red:

1. Otvoritev zbora članov Kluba ljubiteljev psov jamarjev
2. Izvolitev delovnih organov zbora članov
3. Poročila organov Kluba ljubiteljev psov jamarjev za leto 2010
4. Razprava o poročilih
5. Glasovanje o poročilih
6. Program dela in finančni načrt za leto 2011
7. Podelitev priznanj
8. Razno

Vabljeni vsi člani Kluba ljubiteljev psov jamarjev.

Ljubljana, 10. marca 2011

Predsednik:
prof. dr. Peter Umek, l.r.

POROČILO O FINANČNEM POSLOVANJU ZA LETO 2010

Prihodki Kluba ljubiteljev psov jamarjev so v letu 2010 znašali 16.978,23 evrov, odhodki pa 16.526,65 evrov, tako da znaša dobiček iz poslovanja kluba za to leto 451,58 evrov. Davčni dobiček kluba znaša 981,91 evrov, od tega bo treba plačati 20 % ali 196,38 evrov davka.

Prihodki KLPJ:

- članarina	1.550,00 evrov
- prihodki od startnin	10.218,00 evrov
- prihodki od vzrejnih knjižic	726,72 evrov
- prihodki od VUP in VP	4.270,92 evrov
- prejete obresti	12,59 evrov
- dotacije	200,00 evrov

Odhodki KLPJ:

- članarina KZS	300,00 evrov
- startnine	125,00 evrov
- razstava	6.229,78 evrov
- vzrejni pregledi	976,35 evrov
- pisarniški material	744,34 evrov
- različen material	97,99 evrov
- strokovna literatura	126,00 evrov
- material za tekmovanja	603,61 evrov
- stroški za strokovno literaturo	978,78 evrov
- vzdrževanje spletne strani	507,86 evrov
- najemnina za uporabo lovišča	256,88 evrov
- stroški za sodnike	3.228,10 evrov
- provizija NLB	304,84 evrov
- avtorski honorar	387,10 evrov
- reprezentanca	1.151,60 evrov
- druge storitve	349,14 evrov
- poštne storitve	109,28 evrov

Septembra smo pri bančnem poslovanju prešli s klasičnega na internetno, z uporabo proklika pri NLB. Taka oblika poslovanja je cenejša in tudi enostavnejša, saj za bančna nakazila ni več treba hoditi v banko.

Največ finančnih transakcij je bilo v zvezi s specialno razstavo jamarjev na Pragerskem, ki je bila 2. 10. 2010 v okviru evropske razstave Euro Dog Show Celje 2010. Razstave se je udeležilo 189 psov, njihovi lastniki so za startnine plačali 10.218,00 evrov, vsi stroški razstave pa so znašali 8.365,00 evrov. Dobiček od razstave znaša torej 1.853,00 evrov, tako da je bila razstava uspešna tudi s finančnega vidika.

Dušan Rosenfeld,
blagajnik

Upravni odbor kluba: predsednik prof. dr. Peter Umek, Dunajska 115, 1000 Ljubljana, e-pošta: peter.umek@fvv.uni-mb.si; podpredsednik Milan Švegelj, Valjavčeva 19, 4000 Kranj, e-pošta: m.svegelj@siol.net; tajnica Breda Kompoš Ota, e-pošta: breda.kompos_ota@yahoo.com; blagajnik Dušan Rosenfeld, e-pošta: dusan.rosenfeld@siol.net; predsednik strokovnega sveta Matjaž Roter, Gradiška 2a, 2211 Pesnica, e-pošta: matjaz.roter@zzv-mb.si, telefon 031 831 738. Člani upravnega odbora so še: Edo Verovšek in Ladislav Steinbacher, e-pošta: ladislav_steinbacher@t-2.net. Fotografija na naslovnici Dejan Gostenčnik, redakcija Ladislav Steinbacher, Mija Vrečar, lektorica. Preostale fotografije Branka Emeršič, Matej Lah, Polona Železnikar, Erik Lutman in Ladislav Steinbacher.
Nadzorni odbor: Gorazd Sinjur, predsednik, Marko Koračin in Boštjan Predalič, člana.
Disciplinska komisija: prof. dr. Andrej Bidovec, predsednik, Maša Švegelj in Jože Hren člana.
Spletno mesto: www.klpj.si. **E-pošta:** info@klpj.si
Priprava in tisk: Tiskarna GRAFIS, d. o. o., www.grafis.si.